

Futuristische werkomgeving in een respectabele historische stadskern

Het Europese Bloomberg hoofdkantoor in het centrum van London biedt plaats aan net geen 7000 medewerkers en beslaat een terrein van 12.950 m² waarop twee gebouwen staan die met loopbruggen doorverbonden zijn. De totale bruto vloeroppervlakte belooft meer dan 107.000 m². De samenwerking met Norman Foster van het internationaal vermaarde architectenbureau Foster + Partners voor de ontwikkeling van het Europese Bloomberg hoofdkantoor, begon al in 2009. De lat werd zeer hoog gelegd, want de uiteindelijke realisatie moest een nieuwe standaard voor kantoorgebouwen zetten en opvallen als meest duurzame kantoorgebouw.

Het ontwerpteam slaagde met glans, want het Europese Bloomberg hoofdkantoor scoorde een opmerkelijke **99,1% 'Breem Outstanding'**, werd bekroond als 'Best of Best (UK) & Corporate offices 2018' door de British Council for Offices en sleepte ook de 'RIBA Sterling Prize 2018' in de wacht, de meest prestigieuze architectuurprijs in het Verenigd Koninkrijk.

"Het ganse ontwerp draait rond community en samenwerking, zowel binnen het gebouw als de manier waarop het de omgeving omarmt" stelt Michael Jones, Project Architect voor het Europese Bloomberg hoofdkantoor en Senior Partner bij Foster + Partners. Samenvattend klinkt dat als 'de werkomgeving van de toekomst aan de binnenzijde en een eerbetoon aan het verleden aan de buitenzijde'. Dat laatste is zeker gepast, gezien de ligging in het hart van de 'City of London', met als directe burens de Bank of England, St. Paul's Cathedral en de 17^e-eeuwse kerk St Stephen Walbrook.

De gevels 'ademen' om buitenlucht in het gebouw te brengen en de natuurlijke ventilatie te ondersteunen. Bij de bouw van kantoorgebouwen is het gebruikelijk om een centrale kern te voorzien voor structurele services als liften, trappen, sanitair. Foster + Partners week hier helemaal van af en opteerde voor kleinere kernen die aan de buitenkant zitten i.p.v. centraal.

Integratie in de omgeving

De Bloomberg-site is publiek toegankelijk en zit als dusdanig geïntegreerd in het publieke leven van de drukke 'City of London'. Het voegt daar zelfs een aantal aantrekkelijke elementen aan toe. Zo integreerden de architecten talrijke kunstwerken in en rond het gebouw, zoals de watersculptuur 'Forgotten Streams' van Cristina Iglesias. Het kunstwerk gaat historisch terug naar de Romeinse tijd, toen de oude Walbrook River hier vloeide.

Liefst 55% van het gelijkvloers is open/publieke ruimte met o.a. een kunstgalerij 'Mithraeum'. Er zijn drie publieke 'plaza's' die bijdragen tot een nog intensere beleving van dit stadsdeel, waarvan één tegenover de hoofdingang – uitkijkend op het Mansion House en de St Stephens Walbrook kerk - en twee aan de uiteinden van de 'Bloomberg Arcade'. Dit is een voetgangersarcade die de Watling Street - een oude Romeinse weg - terug op de kaart zet en de site doorkruist.

In de nieuw gecreëerde voetgangerszone zijn een brede waaier aantrekkelijke restaurants en cafés naar ieders smaak ondergebracht, voor binnen en buiten genieten.

Last but not least is er de in de site geïntegreerde toegang tot het metrostation 'Bank Station', waar jaarlijks 10 miljoen gebruikers in- en uitstappen op de Waterloo en City metrolijnen.

De Bloomberg-site is publiek toegankelijk en zit als dusdanig geïntegreerd in het publieke leven. Met een brede waaier aantrekkelijke restaurants en cafés is de 'Bloomberg Arcade' tussen de twee gebouwen uitgegroeid tot een nieuwe bestemmingsplek voor elke Londenaar.

De liften geven uit op de 'pantry', de hoogste verdieping en voor velen het hart van het gebouw. Wie uit de lift stapt wordt verwelkomd met gezond eten & snacks.

De indrukwekkende lobby roept enigszins herinneringen op aan het Guggenheim Museum in Bilbao. Centraal verrast een 'kunstwerk' in Amerikaanse rode eik, de Vortex, dat 7 m hoog reikt en 80 m breed uitloopt.

Vortex en Pantry

De inkompartij van de Bloomberg European Headquarters laat de betreders binnenstappen in een heel andere eigen wereld. Centraal verrast een 'kunstwerk' in Amerikaanse rode eik, de **Vortex**. Het lijkt op in elkaar verstrengelde en gekantelde houten schelpen.

Vanuit het gelijkvloers voeren liften direct naar de hoogste, 6^e verdieping. De liften zijn voorzien van een onzichtbaar (verborgen) liftmechanisme, met volledig uit glas gebouwde liftkooien en uitwendig aan het gebouw geplaatst. Ze bieden medewerkers en bezoekers een uniek permanent wisselend 360° panorama op de Londense City.

De liften geven uit op de '**pantry**', de hoogste verdieping en voor velen het hart van het gebouw. Wie uit de lift stapt wordt verwelkomd met gezond eten & snacks. De plafondhoogte is hier dubbel t.o.v. de onderliggende niveaus. De vloer is zo ontworpen dat er maximaal betrokkenheid met de omgeving ontstaat en vrij van kolommen die het gezichtsveld hinderen.

Vloeiende connectie

Vanuit de 'pantry' vertrekt een **drievoudige helix loopbrug**, die zich 200 m lang naar het gelijkvloers kruit. De constructie waarin 450 ton staal zit verwerkt, verbindt 6 verdiepingen op een veel dynamischer manier dan trappen dat zouden doen.

De loopbrug staat symbool voor de dynamiek in de Bloomberg cultuur, waar technologie integraal deel van uitmaakt. Technologie is dan ook overal in het gebouw aanwezig, o.a. via consoles met aanraak-schermen voor navigatie in het gebouw (hiervoor bestaat ook een app). De '**wandelweg**' is 1,8 m breed en als een sculptuur in het gebouwvolume uitgezet. Deze vloeiende connectie tussen de verdiepingen brengt mensen samen en fungeert zo als ontmoetingsplek. De breedte laat toe om even te blijven stilstaan voor een praatje zonder daardoor de circulatie te hinderen.

Het meest duurzame kantoorgebouw

De **regenwateropvang** op zich volstaat al voor een jaarlijkse waterbesparing van 25 miljoen liter, vergelijkbaar met het vullen van 10 olympische zwembaden! Grijs water afkomstig van de wastafels in de sanitaire cellen wordt gerecycleerd. Voor de toiletten wordt vacuüm toiletspoeling zoals op vliegtuigen toegepast, goed voor een besparing van meer dan 75% t.o.v. een conventionele toiletspoeling met water. Het geheel van maatregelen m.b.t. de waterhuishouding moet uiteindelijk resulteren in een nul-waterverbruik.

Het gebouw voorziet in **eigen energieproductie** met o.a. zonnepanelen op het dak en een gascentrale. De warmteafgifte van technische installaties als gevolg van de eigen energieproductie wordt gerecupereerd voor verwarming in de winter en koeling in de zomer. Het energieverbruik ligt 35% lager t.o.v. een conventioneel kantoorgebouw.

Aan de buitengevel zijn bronzen 'vinnen' aangebracht, die optisch bijdragen tot de architectuur door hun ritmiek, maar functioneel openen om buitenlucht in het gebouw te laten voor een **natuurlijke ventilatie**. De opening is afhankelijk van de bezonning van de gevel, waardoor de gevels er ook voortdurend anders gaan uitzien. Het concept van de natuurlijke ventilatie is zo uitgekiend dat de buitenlucht over het volledige vloeroppervlak wordt gezogen. Sensoren regelen de luchtstromen in het gebouw in functie tot de bezetting, wat een energiebesparing van 600 à 750 MWh per jaar moet opleveren.

De **plafonds** zijn meer dan decoratie: ze zijn een unieke en innovatieve ontwikkeling voor dit gebouw, geïnspireerd op de plafonds uit geperste metaalplaten zoals vaak gezien in New York. In totaal zijn er 4000 'multifunctionele' plafondpanelen uit gepolijst aluminium, die een decoratieve afwerking combineren met koelen, het reflecteren van licht en geluidsdemping. Er zijn 185 km buizen met koelwater en 500.000 LED's in verwerkt. De geïntegreerde oplossing is tevens 40% energiebesparend. Tenslotte is er ook een doorgedreven **afvalmanagement**, dat o.a. voorziet in de recyclage van kartonnen koffiebekers tot kwalitatief papier.

Aan de buitengevel zijn bronzen 'vinnen' aangebracht, die optisch bijdragen tot de architectuur door hun ritmiek, maar functioneel openen om buitenlucht in het gebouw te laten voor een natuurlijke ventilatie.

© Nigel Young/Foster + Partners

De Pantry

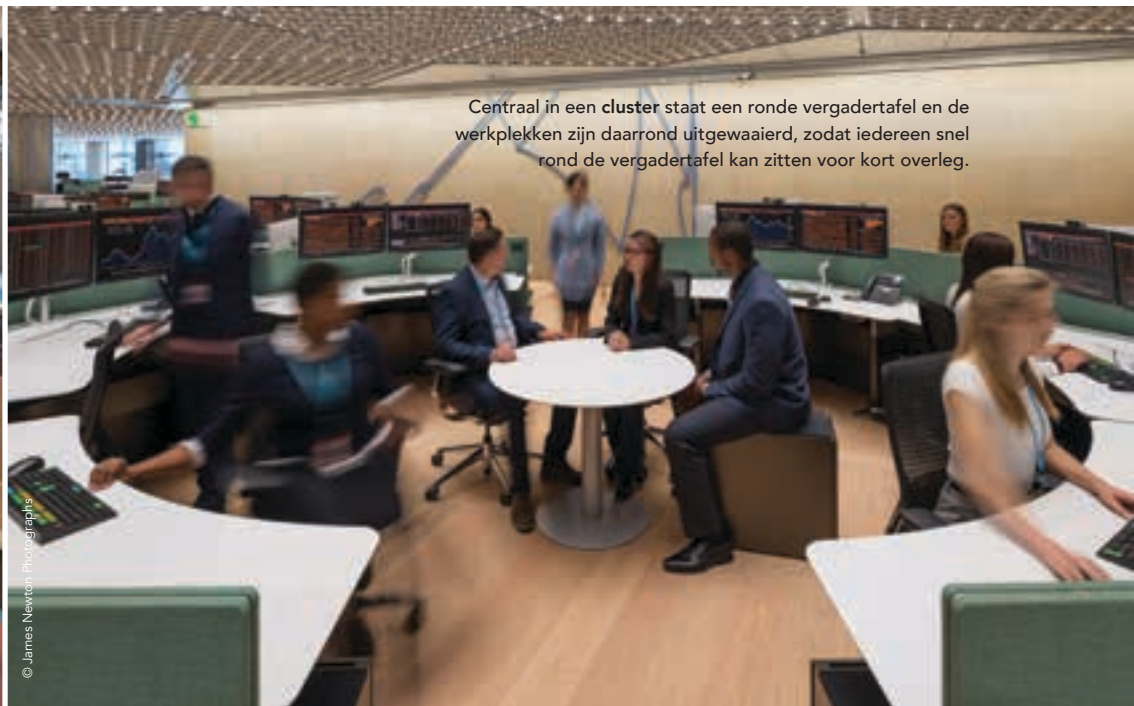
© James Newton Photographs

De 'wandelweg' is 1,8 m breed en als een sculptuur in het gebouwvolume uitgezet. Deze vloeiende connectie tussen de verdiepingen brengt mensen samen en fungeert zo als ontmoetingsplek. De breedte laat toe om even te blijven stilstaan voor een praatje zonder daardoor de circulatie te hinderen.

Er zijn tal van faciliteiten voor ontmoetingen en korte vergaderingen, waaronder 17 'baaien' voor informele meetings.

© Nigel Young/Foster + Partners

Centraal in een cluster staat een ronde vergadertafel en de werkplekken zijn daarrond uitgewaaierd, zodat iedereen snel rond de vergadertafel kan zitten voor kort overleg.

© James Newton Photographs

Flexibiliteit en samenwerking zijn hoofdzaak

De werkvloeren met houten afwerking ogen immens en geven in één oogopslag een overzicht van wie waar aan de slag is. De grote openheid van de vloeren en de afwezigheid van wanden is opmerkelijk. Het accent op teamwerk en samenwerking stuurde de inrichting van elke verdieping.

De werkplekken zijn in het belang van de privacy, 'wellbeing' en samenwerking in clusters en 'pods' uitgezet voor max. 6 medewerkers. Centraal in een cluster staat een ronde vergadertafel en de werkplekken zijn daarrond uitgewaaierd, zodat iedereen snel rond de vergadertafel kan zitten voor kort overleg. Iedereen heeft eenzelfde werkplekruimte ter beschikking, uitgerust met een gebogen werkblad en elektrische hoogteregeling met bereik tot stahoogte.

Een rolcontainer onder het werkblad kan dienst doen als zitje voor collega's die even overleg komen plegen.

'Pods' zijn open samenwerkingsbubbels voor 6 à 8 personen zonder deur en opgebouwd uit glazen wanden die niet tot aan het plafond reiken. 48% Van deze ruimten moet niet gereserveerd worden, wat een maximaal flexibel gebruik garandeert.

Naast 1000km optische vezel bekabeling voor de datanetwerken als rationele ondersteuning van het werken, biedt een groot aantal kunstwerken van hedendaagse kunstenaars op de kantoorvloeren een emotionele bijdrage tot het welzijn op het werk.

Eduard Coddé

“ Het Europese Bloomberg hoofdkantoor scoorde een opmerkelijke 99,1% 'Breeam Outstanding' ”

Een video met Engelstalige commentaarstem nodigt uit voor een ontdeckingsbezoek aan dit toonaangevende project via <https://vimeo.com/294241998>